

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Унэгъо анахь дэгъухэм афэгушIуагъэх

Къералыгъом щызэхашэ-
рэ зэнэкъокъоу «Ильесым
иунағыу» зыфиорэм и
Урысые ыкыи шъолъыр
едзыгъохэм теклонигъэр
къащыдэзыхыгъэхэм
тыгъуасэ АР-м и
Правительствэ и Унэ
щафэгушIуагъэх. Адыгэ
Республикэм и Лышъхъэу
Къумпыл Мурат
лауреатхэм дипломхэр
ыкыи шуҳъафтын лъапIэхэр
аритыжыгъэх.

Урысые зэнэкъокъоу «Ильесым
иунағыу» зыфиорэр ятфэнэрэу зэхашагъ.
Шъолъыр едзыгъохэм язэфэхъысыжъхэм
адиштэу къералыгъом исубъект 83-мэ
яунэгъо 342-рэ финалым ихъяльхэх. Лъэ-
ныкъо зэфэшхъафхэмкэ теклонигъэр
зыфагъэшшошагъэхэр унэгъо 89-рэ.

Шъолъыр едзыгъом щытекъогъэ унэ-
гъуи 5 Адыгейим ыцIекъе юфтхабзэм
хэлэжьагъэх. Ахэр: Мыекъопэ районым
щыпсэуххэрэ Александр ыкыи Лидия
Криевых (льэныкъоу — Урысые иунэгъо
дышь), Теуцожь районымкэ Нэмитэкъо-
хэу Аспъянэр Мулиштэрэ (Унагъор —
хабзэхэм яхъумакly), Шэуджэн районым
щыщхэ Набэкъохэу Айдэмшырэ Зитэрэ
(Къоджэ унагъор), Тэхъутэмъыкъое рай-
онымкэ Хъакъэко Казбекрэ Сусаннэрэ
(Сабыибэ зэрэс унагъу), Мыекъуапэ
щыпсэуххэрэ зэшхъэгъусэхэу Олег ыкыи
Александра Капненовхэр (Унэгъо ныб-
жыкъи). Зыхэлэжьагъэ лъэныкъом ельы-
тыгъэу теклонигъэр къыдэзыхыгъэр
Нэмитэкъохэм яунагуу ары.

Адыгейим и Лышъхъэе пэублэ псалье
къышызэ Урысые зэнэкъокъум теклони-
гъэх къыщыдэзыхыгъэхэм ыкыи хэлэжьа-
гъэхэм къафэгушIуагъ, мыш фэдэ юф-
тхабзэхэм мэхъанэншо зэрялэр хигъэу-
нэфыкъыгъ. Республикаем ипаще зэрэйт-
эрэмкэ, зэнэкъокъум бэхэр зэрэх-
лажъэхэрэм ыкыи шъолъырим илъикъохэм
гъэхэгъэшшухэр зэрялхэм къегъельгъа-
унағъом имэхъана республикаем осэшхо
зэрээшифашырэр, зэрифэшшуашэу яса-
быихэр зэралпIуухэрэр, ИепыIэгъу зэрэ-
зэфэхъуухыгъэхэр.

— Республикаем, къералыгъом зэрэсан-
суу ИепыIэгъу итуфафхуу обществэ
пытэ, къералыгъо лъэш гъэпсигъэн-
хэмкэ. Аиц мэхъанэхко иI. Арышь,

Сурэтир А. Гусевым тырихыгъ.

сабий зэрэс унагъохэм щыIекъиIу
яIэныр, ахэм ИепыIэгъу афэхъуугъэныр,
нахь пытэ хъунхэр къералыгъо пишъ-
риль шъхъалэу сидигъу щыт. Уры-
сыем и Президентэу Владимир Пути-
ным ренэу къыхегъэщи къералыгъом
циIифхэр социальнуу къыухъумэнхэ
зэрэфаэр. УФ-м и Конституции
фашиIэгъэ зэхъокIыныгъэхэм къадых-
лытагъ цIифхэм, унагъохэм, са-
быйхэм ясоциальнуу фитыныгъэхэр
ухъумэгъэнхэр. А лъэныкъом обще-
ствэм мэхъанэхко реты, — къыIуагъ
Къумпыл Мурат.

Унагъохэм социальнуу ИепыIэгъу ара-
нъягъотынам республикаем зэрэшьыпиль-
хэр АР-м и Лышъхъэе къыхигъэшыгъ.
Анахъэу ар зыфэгъэхъигъэр псэупIа
ашынымкэ ыкыи зерагъэгъотынамкэ
тынхэр алекъэхъэгъэнхэр, чыгу Iахъ-
хэр ятыгъэнхэр ыкыи инфраструктурэ
афэгъэпсигъэнхэр, федеральнэ ыкыи
шъолъыр мэхъанэ зиIэ ны мылькур
ятыгъэнхэр ары.

Демографилем ыльэныкъокъэ юфхэм
яэйтэ нахьышу шыгъэнным фытегъэ-
псыхъагъэх къералыгъом и Президент
иунэшьуакIэхэу мы ильесым щегъэжьа-
гъэу агъэцакIэхэрэр. Щылэ мазэм и 1-м
щыублагъэу ахэр Адыгейим щыпхыраших.

Шэпхъэшшухэм адиштэрэ медицинэ
IепыIэгъу цыфхэм ягъэштотыгъэнным
республикаем ипашхэм анаэ тет. Джащ
фэдэу еджапIэхэм ыкыи кIелэцыкъу Iы-
гыппIэхэм, физкультурэр, псаундъгъэр
зыщагъэпштэрэ псэуальхэм, кIелэцыкъу
площадкэхэм, культурэм ичурденихэм
яшын Адыгейим щылтагъэкъуатэ.

— ТиIэрэр зэкIэ зыфэгъэхъигъэр де-
мографилем ыльэныкъокъэ Юфхэм язы-
мет нахьышу хъуныр, сабыеу
къэхъуухэрэм япчагъэ нахьышу шы-
гъэнхэр. Сабыибэ зэрэс унагъохэм
япчагъэ илъэс къэс республикаем
циIифхъо. Непэрэ мафэм ахэр 7193-рэ
мэхъуух, блэкIыгъэ илъэсым егъеш-
гээмэ, 346-кIэ нахьышу. Пиширэл
шъхъалэу тиIэр циIифхэм

щыIекъ-псэукIэ дэгъу яIэныр ары.
Аицкэ ИепыIэгъу къытфэхъуу зэгу-
рыIоныгъэ зэрэлт ыкыи IoфиIэныр
иIу зыльэгъурэ тиунағъохэр, — къы-
Iуагъ Къумпыл Мурат.

Зэнэкъокъум хэлэжьагъэхэм гүшүээр
заштэм, яунагъохэм шэн-хабзэу арьт-
хэр, нахьижхэм шъхъэкIэфэнэгъэ
афашызэ ясабыйхэр зэралпIухэрэр рес-
публикаем ипаша къыфалотагъэх. Къоджэ
посэупIэхэм хэхъоныгъэ ашынымкэ
юфхышо зыгъэцакIэхэрэ Къумпыл Мурат
къыфэрэзагъэх. Къуджэхэр, посэлкэхэр,
къутырхэр тапэкли зэтегъэпсихъэгъэн-
хэмкэ предложенихэр къахыгъэх.
Ахэм Адыгейим и Лышъхъэе адыргиэ-
штагъ.

АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу.

Зэнэкъокъум текIоныгъэ къы-
щыдэзыхыгъэ Нэмитэкъо уна-
гъом фэгъэхъыгъэ тхыгъэ я 3-рэ
нэкIубгъом ит.

Игухэлъыштухэр къидэхъунхэу

Урысые зэнэкъокью «Лидеры России» зыфиорэр ильэсишкэ узэкіэбэжьмэ атгуулжиг. УФ-м и Президентэу Владимир Путинир кіещакло зыфэхъугэе къэралыгъо платформэу «Россия – страна возможностей» зыфиорэм ипроект шхъялэхэм ар ащыц.

Іэпэлсэнэгъе зыхэлъэу, шенгэгъе куу зиэ цыф чанхэм ягухэлъэр пхырашынхэм, къэралыгъом федэ кыфахын амал ятыгъеним ар фытегъепсихъяа. Народнэ хъызметымкэ ыкчи къэралыгъо күлүкүмкэ Урысые академиу УФ-м и Президент дэж щызэхашаагээм иэпэлэгъукэ мылохъабээр пхыраши.

Мыгъэ пстэумки нэбырэ 300 финалым нэсыг. Зэпахырэ узэу дунаир зэлтызыкүгээ ыгъэхъугъехэе, гъатхэм ар зэхаженеу хуугъэп, тэзыхэт Іоныгъо мазэм и 6 — 7-м Москва хэкум шыкуюг.

Адыгеймкэ мыгъэ мы зэнэкъокум хэлэхъягъехэм ащыэу суперфиналым нэсыгъях тигъэзет ибухгалтер шхъялэу Дмитрий Игнатовыимрэ ООО-у «Сибирские инновационные системы» зыфиорэм ипащу Семен Синицыныимрэ.

Дмитрий къызэкожьым къызэртфилотагъэмкэ, мэфитум лекциенхэр, зэулыгъету зэфэшхъяафхэр ялагъях, проект гъештъюнхэм нэуасэ афашигъях, аттугъялаагъях. Нэбырэ 300-мэ 106-рэ къахахыг. Ахэм, нэбырэ пэпчъ, егъэджахъэр япхыгъехэу гъэорышэн юфым фагъесэштих, іэнэтэ зэфэшхъяафхэм афагъехъазырыштих.

Ахэр къызэрыкью къахахыгъэп. Дмитрий къызэриуагъэмкэ, нэбырэ пшырыпш хурэ командэхэмкэ агощигъагъех. Командэ пэпчъ пшьэрэиль гъенэфагъэе иэу, аш хэкылэе къыфигъотон е федэу хэлъир къыхигъеэнин фэягъэ. Ахэр компание пэртышхохэу «Росатом», Сбербанк зыфэлштхэм къагъехъазырыгъагъех. Етлани къыхэгъеэнин фае, пшьэрэльэу командэхэм къафагъеуучгъехэр джэгукле щытагъэп,

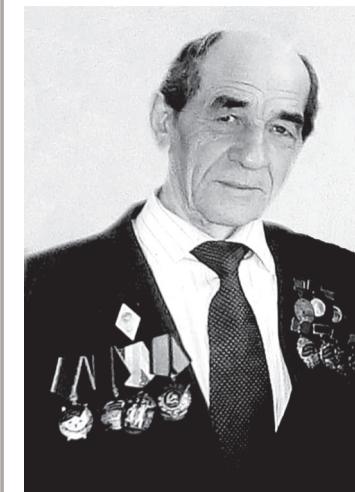
щылэнгъэм щыпхырашыре проектыгъех, гъэорышэнин нахыбэу епхыгъагъех.

Гушылэм пае, Дмитрий икомандэ инвестиционнэ фонд юфыр кыфэгъэзэгъагъ. Нэбырэ пэпчъ проект кыратыг, та��ицкыпшын къыклоц аш нэуасэ зыфишыныш, федэу къыхыштыр ыгъеунэфын фай. Нэуяжым та��ын 15-кэ инвестционнэ проектын лэлтэгээцо къыфишыгъэ федэу, кытегущылэшт. Проектипшым щыщу нахь ыгу рихыгъэу, мыльку хильхъанэу зыфэхъазырэу тфыр ары компаниен къыхыштыр. Командэхэм ялофшэн лынпльзенэу, уасэ афишынэу цыф ашхъагъ итагъ. Аш нэбырэ пэпчъ, ичаныгъе елъытыгъэу, балхэр фигъеуцштыгъэх. Аш тетэу нахыбэу зэлүзгъялаагъехэр къыхахыгъэх.

Дмитрий ахэм ахэфагъэп, ау Кыблэ шыольтырм щыпхыркыли, финалым зэрэнэсигъэр теклонийгъэкэ пльытэми хуущт. — Анахь шхъялээр ыкчи ана-

хыбэу шуагъе сэ сшхъякэ къызхэсхыгъэр компаниешохэм ялтыклохэу, гъэорышэн юфым хэшык фырьлэу цыф үшүбэмэ нэуасэ сизэрафэхъугъэу, юф зерадэсшыгъэр ары, — кытагъ аш. — Гушылэм пае, тикомандэ «Росатомын» икъутамэхэу атомнэ электростаницихэм ягъеуцун фэгъэзагъехэм яшхэр, компаниешоу «Марс» ипродукции илгъэкынкэ идиректор хэтыгъэх. Ахэм нэмыкчылэе горэм уащылкэн, юф адэвшэн, опыт къапыхын пльэклийнэу щытэп. Зэнэкъокум аш федэ амал кытитыгъ. Етлани, нэмыкчы субъектхэм ашагъэхьзыгъе проектихэм тахэлтэгъагъ, тишъолтыр нахь къеклүйт горэ къахэтхын тльэкыгъ. Ахэр ары сэргээ нахь федэу спытэрээр.

Аш имызакью, ишлэнгъэ хигъэхъоным пае ашьэрэ еджаплэу еж ыгукэ зыфаим иеджэн щылтигъялтэнэу грантэу сомэ миллион къыфагъэшьошагъ. Ар нэбырэ 300-у финалым нэсыгъэхэм зэклэми къаратыгъ.

хэльэу ишьэрэлхэр зэригэцэкагъэхэм къыкіклюагъэх орден ыкчи медаль зэфэшхъяафхэр. Джы кызынэсигъэм икъоджэгъухэм упчэжэгъу афхэу.

Даур Аслын ыныбжь ильэс 80, ишхъэгъусэу Сусанэ ильэс 70-рэ зэрхээрэмкэтигуулзу тафэгушо. Псаунгээ пытэ ялэу, ялъфыгъэхэм адатхъэхэу, япхорэлфмэ ясабый цыклюхэм яхъяр альгъунэу тафэлъало.

ЩЭШЭ Сэфэрбый иунагъу.

Даур Аслын Шумадэ ыкъом имэфэк мафэкэ тыфэгушо. Аслын ишлэнгъэ гъогу гъэхъэгъабэ щишыгъ, районни, къуаджами лытэныгъэшо щифашы. Щытхуцэу «РСФСР-м изаслуженэ агроном» зыфиорэр Адыгейимкэ апэу къызфагъэшьошагъэхэм ащыц, Хъакурынэхъэблэ къоджэ гсэуплэм ициф гъэшүагъ. Джаш федэу районным инароднэ депутатхэм я Совет идепутатыгъ. Щытху

рыгъэ зезыхъэрэ бзэджашэхэм зызэрэштиуухмэштим япхыгъэ шенгэгъету зээгъэгъотымэ зышоигъохэм алае курсхэр ащ къыщыдэлтигъагъех.

Зэпахырэ узэу дунаир зэлтызыкүгээ ыпкэ къыкыкье ар къызэтеуцон фаеу хуугъэ. Арэу щыгти, юфхэр зэтеуцожхэмэ, пидзэжын гухэль ил. Аш пае

интернет нэклубго ыгъэпсынш, аш зыригъеушомбгүн, Адыгейм имызакью, нэмыкчы шольтырхэм ашалтэгъунэу ышынэу фай. Ишлэнгъэхэр зэклэ кытимыуагъэми, тапекээ ышлэнэу ыгъэнэфагъээр зэрэмынмакэр къыхигъэшыгъ. Гухэльшиоу илэр зэклэри щылэнгъэм щыпхыришынэу тигу къыддэлэу Дмитрий тифэлъало. «Лидеры России» зыфиорэр зэнэкъокум зэрхэлэхъяагъэр апэрэлтэбэкью инэу пльытэн пльэкишт.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Шыу зэнэкъокъу

Къэбэртэе-Бэлькъарымкэ къуджэу Нэртан Іоныгъом и 1-м юфтхъэбэзэ гъэшлэгъон – шыу къызэпачъ щаублагъ.

Мэфипшым къыклоц шуухэм километрэ 1000 хурэу гъогуонэхъильэ къызэпачыгъ. Зэнэкъокум хэлэхъягъэ шыу 11-м щыщу ыклем нэсыгъэр шууиц. Іоныгъом и 10-м аухыгъэ зэнэкъокум щатеклуагъэхэр шуухэу Къуныжь Роберт, Гятов Шамиль, Дудэ Арсен. Ахэр шыхэу Инал, Щагыди, Къызбэечатесигъэх. Сомэ мин 500 хурэахъэш шуухафтынэр зэфэдизэу ахэм афагошыгъ.

«Урысыем ирекордхэм ятхыль» иллыгую Александр Перецвет къызэриуагъэмкэ, зигугуу къэтшыгъэ шуухэм дунээ рекорд агъэуцугъ. Зэнэкъокум щатеклуагъэхэм «Урысыем ире-

кордхэм ятхыль» исертификат аратыгъ. Жюрим хэтыгъэ Надежда Купцовам къылолтэй шуухэм пхашэу гъунэ зэральяфыщтыгъэр, ашкэ компютер технологиехэр зэрагъэфедэштыгъэр.

Юфтхъабзэм къэшакло фэхъүгъэр къэбэртэе шы лъэпкъхэмкэ Фондыр ары. Шыхъунымкэ Урысые научнэ-ушэтэкло институтын идириекторэу Александр Зайцевым къэбэртэе шы лъэпкъхэм осэшо къаритыгъ. Ахэм кын къашмынхью гъогуонэшо зэпачын зэральягъэр, зэрэдаххэр, зэнэкъокум щатеклорэ шыхэм генетическэ уштынхэр зэрарашиблэштхэр аш къуагъ.

Тарихь шенгэгъэхэмкэ кан-

дидатэу Мирзоев Аслынбэч къэбэртэе шы лъэпкъхэр заом ильэхъан зэрагъэфедэштыгъэр, ахэр бэшэчуу зэрэштыхэм, алъабжъэ зэрэптийт, куушхъэхэм, зеклохэм зэрэгтэгъэпсихъагъэм, чылыгъи фаби къызэрамыгуорэм ташигъээзь.

Джыдэдээм пограничникхэм къэбэртэе шы лъэпкъхэр якъулыкъукэ къызфагъэфедэх, туризмэкэ, ДЦП зиэ къелэцы-күхэм язээгъэнимкэ ахэр юригъэгъо щытых.

Адыгэ организациеу «Шыу Хас» зыфиорэм ильэсм къыклоц то шы зэнэкъокъухэр зэхөштэх. Зигугуу къэтшыгъэ

Фондым ипрезидентэу Сибекэ Артур ары шыу къызэпачъ изэхэшэн къэшакло фэхъүгъэри.

спонсорэу илагъэри. Мы зэнэкъокум хэлэхъягъехэм Артури ашыгыгъ.

Яшэн-хабзэхэр къаухъумэх

Бэмышэу тигъээт къыхиутыгъаг Урысыем щызэхащэгъэгээ зэнэкъою «Ильэсым иунагыу» зыфилоу льэпкъ проектэу «Демографиим» хахъэрэм Адыгэ Республикаанкэ Пэнэжыкъуае щыщ унагьом теклоныгъэ къизэрэщидахыгъэр.

Зигугъу къэтшыгъэ зэнэкъою Урысыем иунагъоху хэлэжвагъэхэм анах дэгүр льэнэнкъуитфыкэ къыхыгъэх – «Сабынэ зэрэс унагыу», «Унэгъо ныбжык», «Къудажэм щыпсэурэ унагыу», «Урысыем иунэгъо дышь», «Унальор – хабзэхэм яухъумакly». Мы аужырае льэнэнкъоюкэ теклоныгъэр къизфагъэшшошагъэр Туцож районымкэ Пэнэжыкъуае щыпсэухъэрэ Нэмитэкъо зэшхъэгъусэху Аслъянрэ Мулиэтре яунагыу.

Ти Урысые къэралыгъошкоу километрэ мин 11-м еху зиклыхагъэу, километрэ минитфим фэдиз зишомбгуягъэр зэрэн дээр хэти къигурэо. Аш унэгъо миллион пчагъэу исхэм уакыхахынэр, уицхътуу алоныр, зэкэми щыстехыпэу уафагъэлъгъоныр гушоу къодыр.

Нэмитэкъо унагьом, лякъом имызакъоу, адигэ шольырым щыпсэухъэрэ зэкэ ригушонху щыт. Джары тэри мы унагьом фэгъэхыгъэ тхыгъэ къедгъэхзырынэр къизхэкъигъэр.

Нэмитэкъохэр шынагъэхъэх

Нэмитэкъохэр ялапсэкэ зыщыщхэри зыщыпсэухъэрэри Пэнэжыкъуай. Унэго 31-рэ мэхъух. Адигэ льэпкъым ищитху, идах языгъэорэ лякъохэм ашыщ. Нэмитэкъо Къадыр народн судьяштыг. Нэмитэкъо Исмахыилэ 1918-рэ ильэсым красноармейцэхэм Гъобэкъуае, Джэдхэхъаблэ, Нэшукъуае цыфхэр лажэ ямыгъу дафхих заукъихэм, ахэр Пэнэжыкъуае къидимыгъэхъанх ээрильэкъигъэр тарихъим къыхынаг. Нэмитэкъо Айтек Сорбоннэ университетэ (Францием) бэрэ щыригъэдхагъэр. Нэмитэкъо Айдэмэр Адыгейим иапэрэ къушхъэ инженергъ. Аисэ 1930-рэ ильэсым Адыгейим илпэлкэ Москва щылагь.

Нахьыбэрэмкэ Нэмитэкъохэр шынагъэхъэштыгъэх. Нэмитэкъо Юсыф егъэджэн-пуныгъэмкэ Адыгейим фишлагъэр зэкэми ашэ. Ишъашацхэх Зарэрэ Розэрэ шынагъэлэжыншхуагъэр, докторыгъэх. Нэмитэкъо Кемал Харьков университетэ шыригъаджэштыгъэх.

Нэмитэкъо Юрэ Пэнэжыкъое еджалпэ ильэс 45-рэ щилэжьаг, идиректорыгъ, районым иветеранхэм я Совет итхамэстаг. Икэлихи дэгьюо еджаагъэр, анахыжъэу Къэпльян врач, Республикаан итравматолог-ортопед шхъял.

Аслъян ищынагъэхъэх

Нэмитэкъо Аслъян 1941-рэ ильэсым ижъонохъокэ мазэ и 5-м Пэнэжыкъуае къыщыху. Янэ-ятэхэр колхозим щилажьэштыгъэх. Нэмитэкъохэр тикъэралыгъо ошэ-дэмышиш.

Нэмитэкъохэр Цуцэ, Юсыф, Аминэт, Юрэ иныбжыкэгъум щегъэжьагаа щысэ зытырихы щытгъэхэм ялъагъо ригонену ёкъагь.

Адигэ къэралыгъо къэлэгъэдже институтим ихимики-биологическэ факультет чэхъагь. Аш члахи дзэм къулукъур ильэсийн къыщихыгъ.

Къызытебанхэм пый мэхъаджэм пэуцжынэу ехъ ишлоньоныгъэкэ 1941-рэ ильэсым ибэдээогуу мазэ ятэу Андзаур заом имашо агэ пэхъагъэхэм ашыщ.

А лъэхъаным Аслан ыныбжыгъэр мэзиту гор ныэл. Заор заухым къыгъэзэжыгъэп, унагьом къыфагъэхъыгъэ тхылтым итгэ къызэклакло имыгъу, щтэр ымышшэу, лыххужынагъэхъэлэх 1943-рэ ильэсым зэрэфхэгъэр. Ариш, Аслъян тым ишшүгъэ зэхэзшшэгъэ къехъгъэхэм, тым игушыгъэ фабэ къызэралозэ щылагъэхэм ашыщ.

Андзаур заом зэком льфи-гъицхуу къызэринэгъэхэр зыптугъэхэр, езгэдхагъэхэр, щыланыгъэм игъогушо тезгэхъагъэхэр янэ тхамыкэу Хаджэт ары. Ныбжыкэу къэнэгъягъэми зыщыхасыжыгъэп, ильфыгъэхэм ыпсэ алуильхээзээсэу, мафэрэ «Табаксыре» зыфилорэм, чэшүрэ колхоз хъамэм ашылажъээ къыхыгъ.

Нэмитэкъо Аслъян ыныбжь зекум, 1949-рэ ильэсым Пэнэжыкъое еджалпэ чахыи 1960-рэ ильэсым къыхыгъ. Аш ыуж ялакъохэр шынагъэлэжьхэу, егъэджэн-пуныгъэм пыль

гъээжьым, 1970-рэ ильэсым институтыр къыухыжьыгъ.

А ильэс дэдэми къыщаагь. Шхъэгъусэ фэхъуугъэр Хъэлъекъуаекэ Тхалынэ яхъоу Мулиэт.

1970-рэ ильэсым ишэкъогуу мазэ къыщублагъэу селоу Краснэм гурт имыкъурэ еджа-пэу дэтым ювшэнэр щыригъэжьагь. Химиемрэ биологиремэ аригъэхъытгъэх. Апэ къэлэгъэдхагъ, етланэ завучыгъ, нэжүм ильэсийбэрэ директорыгъ.

Ильэс 42-рэ ишъашацхэх зытхуу хэлэу ыгъэцакъээ, зипэшэ коллективыр зэрищээ, тинеущрэ мафэ зыфэдэштыр зэлъытгъэ ныбжыкэ шъэ пчагъэ щыланыгъэм игъогуу тэригъэхъагъэх.

Нэмитэкъо Аслъян иовшланыгъэкэ ифшуюашуу уаси пашхэм къыфашыгъ. Аш фэшхыат Урысые Федерацием, Адигэ Республикаан гъээснэгъэмкэ яминистерствэхэм, район администрации ящытхуу тхылтышыгъэшшошагъэхэр.

Унэго дахи ышшэнэр инаасып къыхыгъ. Ишхъээгъусэ Мули-иэти лэжэкъо-псэокло бэлахъяа, иэдэб дахэ зыхэлъяа, унэгъо къес хэхъо.

Хъабэхъу Заремэ щытхуу тхылъяа ыкын шүүфэс тхылъяа къыратыгъэхэмрэ къезытгъэхэмрэ ацэ къеплон хъумэ, гъээзет нэккүбъор имыкъунки хъун.

Ац къыкъэлъыкъорэ Симэ Гъукъэлмэ яныс. Адигэ педколледжэу Андрыхье Хъусен ыцэкэ щытим щыргэдхэж. Аши егъэджэн-пуныгъэмкэ, иовшланыгъэхэмрэ уасэу къыфашыгъэр Урысыем, Адигэ Республикаан гъэсэнэгъэмкэ яминистерствэхэм, нэмийкхэм ящытхуу тхылъхуу, дипломхуу, сертификатэу къыфагъэшшошагъэр маклэп.

Зэшыпхууитумэ къакъэлъыкъорэ ашнахыкъэу Арамбый. Ари Пэнэжыкъое еджалпэ икъэлэгъадж, физкультурэр арэгъэхы. Ишъашацхэх дэгъоу зэригъэцакъэхэмрэ фэш щытхуу тхылъхэр, дипломхэр къыфагъэшшошагъэр.

Шэн-хабзэхэм яухъумакло

А лъэнэнкъомкэ анаэ зытырагъэтихэм зашыдгъэгъуазээзэ нафэ къытфэхъуугъ ахэр бэдээ зэрэхъухэрэ – сабыр къызэрхъухъэзэе унагьом, лякъом, лъэпкъым, хэгэхум яшэн-хабзэхэри яныбжыкъэхэм арагашшэ, тэдэв щыланыгъэм ахэр зыщамыгъэгъупшэнхуу, ахэм арыпсэунхуу Нэмитэкъо лякъом игууы laekэ арамыгъэшынэу агасэх.

Ильэсийкэри, Теклоныгъэм и Мафи, къэлэгъаджэм и Мафи, нэмийкхэри зэрэунагьоу зэдыхагъэунэфыкъих. Амал зэриэлкэ зэрэугъоих, иофыгъо зэфэшхъафхэм атегууылэх, зэрэпсэущтхэр зэдаштэ. Быслымэн мэфхэлкэри зыщагъэгъупшэнхэрэп, ягупсэхэм ядунаи зыщахъожыгъэгэ мафэр къызысыкъэ, къээрэугооих, адигэ шхынагъохэр агъэхъазырх, ягъунэгъуухэм афахых, къэхальэм зэдэхээ.

Джаш фэд Нэмитэкъо Аслъян иунагъоу «Унальор – хабзэхэм яухъумакly» зыфиорэ щытхууцээр къызыфагъэшшошагъэр.

НЭХЭЕ Рэмээн.

ГукІэгъумрэ Лыхъужьныгъэмрэ

Джырэблагэ Темир Осетием — Аланием, Ставропольскэ краим ксенофобием, этническэ зэдэмышыгэныгъэм апшүеклөгъэнэм афэгъэхыгъэ семинар ашыкгуагъ. Холокост, Хэгъэгү зэошхом ильэхъан еврей лъепкыр нэмыцхэм зэрагъэклодыщтыгъэр ыкли терроризмэм еклодыллагъэхэр щисэу щаштагъэх.

Мы йофтхабзэм рагъблэгъяа хэлэжъагъ зэлъашаарэ режиссерэу, продюсерэу, сценаристэу, УФ-м икинематографистхэм я Союз хэтзу, Союзым и Представительствэу АР-м ёшын илашчай Нэгъэппэ Аскэрбый. Ильэсэу тызыхэйм ишлээ мазз кыдэкыгъ аш ыгъэцуулээ документальнэ фильмуу «Подвиг милосердия» зыфиорэр. Холокостын ильэхъан адигэхэр, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэ-Щэрджэсийн ыкли Адыгейим ялтыклох, еврейхэм іепыгэйзүү зэрафэхууцтыгъэхэм, нэмыцхэм къазэралэхахыжыщтыгъэм ар фэгъэхыгъ. Мы кинофильмэр ары ушъхъагъ шхъаалу фэхъутэрэг режиссерыр семинарэм рагъблэгъэнэм.

Аскэрбый къизэлжохым къизэрэтилтогъэмкэ, научнэ-просветительскэ Гупчэу «Холокост» зыфиорэр ары йофтхабзэр зэхээзыщаагъэр. Аш икіещакбу ыкли иучредителэу Илья Альтман фильмэмкэ упчлэхъэгъо еже илагъ. Режиссерым илофшагъэ лъэшэу ыгу рихыгъэу йофтхабзэм ригъблэгъагъ.

Семинарыр мэфитфырэ, Іоныгъом и 2-м къышегъэжъагъэу и 6-м нэс, къалэхэу Владикавказ, Беслан, Пятигорск ыкли Кисловодск ашыкгуагъ. Урысын ишъольыр 20-мэ къарыкыгъэхэу, Холокостын хэклодагъэхэм, терроризмэм еклодыллагъэхэм афэгъэхыгъэ юфтшагъэхэр зиэ журналист нэбгырэ 30 хэлэжъагъ.

«Дети — жертвы Холокоста и террора» зыфиорэ конференциемкэ ар Владикавказ къышызэуахыгъ. Аскэрбый къизэрэлтигъэсэжыгъэмкэ, 2004-рэ ильэсийн къалэу Беслан къышыхъугъэ тхъамыклагъом хэклодагъэхэм яшэжкэ гъэптигъэнэм епхыгъэ юфтхэр ары нахыбэу зытегущыллагъэхэр.

Джааш фэдэу конференцием къидыхэлтигъэу, террактхэм ахэклодагъэхэр СМИ-м къизэрэтихэрэм фэгъэхыгъэу «Іэнэ хъурае» зэхашгъяа. Аш къышыгущыллагъэхэм ашыщ Нэгъэппэ Аскэрбый. Документальнэ фильмуу мы йофтхабзэм рагъблэгъэнэм ушъхъагъ шхъаал фэхъугъэм къытегущызээ, Хэгъэгү зэошхом ильэхъан нэмыцхэм еврейхэр агъеклодынхэм ыуж зэритигъэхэр цыфльэпкын пешуеклорэ бзэджэшлагъэу зэрилтигъэрэг къыхицэштыгъ.

— Аш фэдэ къыхэмийкъыжынам пае хъугэшлагъэхэр зытэтийн тетэу зэпстэумэ алтыгэсэнхэ фое. Ары мы фильмэр сышынам ушъхъагъ шхъаалу фэхъугъэр, — къыуагъ режиссерым.

Къыкіэллыкlorэ мафэм, Іоныгъом и 3-м, Беслан хъугэшлагъэ тхъамыклагъор зышилагъэр ильэс 16 хъугъэ. Аш фэгъэхыгъэ юфтхабзэу сыхьатыр 13.05-м Беслан Ѣырагъэжъям семинарэм къеклонлагъэхэр хэлэжъагъэх. Аш фэдэ уахьтэм рагъэжъэныр зэпхыгъэр 2004-рэ ильэсийн, Іоныгъом и 3-м, сыхьатыр 13.03-м гурьт еджаплэу цыфхэр гъэрэу зыщаубитыгъэхэм апэрэ къэгъэогъум ымакъэ къизэрэштугъэр ары.

Нэгъэппэ Аскэрбый къизэрилтогъэмкэ, террактын хэклодагъэхэм зы такыкъэр афэшыгъуагъэх. Нэүжким, хабзэ зэрхууцье, хэклодагъэм ипчагъэ фэдиз хьоу шархэр ошьонгум ратлууцхыагъэх. Аш ыуж мы тхъамыклагъом къыхэмийкъыжыгъэхэм алае агъэпсы-

тэ саугъэт зэхэтэу «Город Ангелов» зыфиорэм къуагъэх.

Пстэумки нэбгырэ 1127-рэ гъэрэу бзэджашлэхэм аубытыгъяа, нэбгырэ 334-р хэклодагъ. Ахэм ашыщуу 186-р къэлэцыкүх.

Семинарэм ияшэнэрэ ыкли къыкіэллыкlorэ мафэхэр къалэхэу Пятигорскэр Кисловодскэр ашыкгуагъэх. Йофтхабзэм къидыхэлтигъэу еврей лъепкын Ѣыщуу Холокостын хэклодагъэхэм яшэжкэ къэгъэнэжыгъэнэм фэгъэхыгъэ зэхэсгыгъхэр, «Іэнэ хъурахэр» ялагъэх.

Джааш фэдэу йофтхабзэм хэлажьэхэр Холокостын хэклодагъэхэм алае Ставропольскэ краим икъалэу Минеральные Воды щагъэпсыгъэ саугэтым къогъяа. 1942-рэ ильэсийн Іоныгъом и 6 — 9-м а чыплэм еврей нэбгырэ 7500-рэ нэмыцхэм Ѣаукыгъ.

Аш ыуж мэфэ заулэ нахыбэ темышлагъэу селоу Сол-

дато-Александровское зыфиорэм дэжьи нэбгырэ 269-рэ Ѣаукыгъ. А чыплэм саугъэт Ѣашыгъяа ар къызэрэзэуахырэм фэгъэхыгъэ юфтхабзэм семинарэм къеклонлагъэхэр хэлэжъагъэх.

Нэгъэппэ Аскэрбый ыгъэуцүгъэ фильмуу «Подвиг милосердия» зыфиорэм ипчагъуумы йофтхабзэм хэлэжъэгъэ журналистхэр еплыгъэх. Нэүжмийн режиссерым а юфтшагъэм къыфэконэу зэрхууцье къышыгъэзгъозагъэх. Аш къизэриуагъэмкэ, Холокостын хэклодагъэхэм алае къалэу Минеральные Воды щагъэпсыгъэ саугэтым къогъяа. 1942-рэ ильэсийн Іоныгъом и 6 — 9-м а чыплэм еврей нэбгырэ 7500-рэ нэмыцхэм Ѣаукыгъ.

— Еврей лъепкын тхъамыклагъоу ышхъэ къырыкгуагъэм мы фильмэр изы шыхъат, — къыуагъ аш. — Кавказ заом

ильэхъан аш фэдэ хъэзаб зэпзычыгъэу, зилъэпк къодыгэенным нэсыгъэхэ адигээм еврей нэбгыришэ пчагъэ къызэрэгъэнэжыгъэх.

Аш лыпыдзагъэу адигэ лъепкын нэуасэ фишыгъэх, итарихъ, къинигуабэ къызэрэзэпичигъэр, ау а зэпстэумэ зэрэзэрамыхъокыгъэр къафиотагъ. Фильмэр зэкэми агу зэрэрихыгъэр гуапэ Ѣыхуугъэу тизэдэгүшыгъэ къышхигъэштыгъ, ау игукау зиггүу къышыгъэр Урысын ишъольыр зэфэшхъафхэм къарыкыгъэ журналистхэм адигэ лъепк зэрэшыгъэр, аш итарихъ, Кавказ заом ильэхъан тхъамыклагъоу ышхъэ къырыкгуагъэм зыпари хэшык зэрэфырямыгъэр ары. Ар дэгъэзыжыгъэнэмки фильмэм ишуагъэ къэгъонэу гуграпэ зэрэрихырэм зэльшашэрэг режиссерым къыкигъэтхыгъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

НЭФСЭТ ҮИМАКЬЭ ЗЫЗЭХЭПХЫРЭМ...

Дунаим итыдэрэ къуапэ укыыщыхъугъэу, ущапуугъэми, уадыгэмэ, адыгэ орэдышьор уикласэмэ, адыгэ орэдыр зызэхэпхырэм угъятахъэмэ, Жэнэ Нэфсэт ыцлэ зэхэмыхыгъэн, ымэкъэ дахэ, ымэкъэ жынч зэ нэмийтэми гупшысэмэ уахимыльэсэгъэн ыльэ кыштэп.

Сэри, джыры Тыркуем сыйшыпсэүзэ, мымак!эу Нэфсэт едэүгүхээм, аш кыылорэ орэдхэм, гурыш гупшысэхэм ахильэсагъэхэм сашиш. Ау ىэкыбым кыышыхуягъэу, щаптугъэ, джыры аш щыпсэүзэ Нэфсэт орэд кызыифиуягъэр бэдэдэпштын. Ар зыщыхуягъе ильэсыр кызыыдэлтлыйтэрэм, сыапэрэу кыысшошы, аши сырэгушо.

тэү / Сэ кыыслъэйэсышь, Сыдэй гушуягъэ. / Къэрэухэр, къэрэухэр, къэрэухэр... / Къэрэухэр, къэрэухэр, къэрэухэр...» «...Аш пэлүс чылэу апе чылакэм / Сыщыгын шагъэу дэсышь зы гишашьэ...» Тэри хэкум икъыблэ лъэныкьюба тызышыгсэущтыгъэр. Лъепкь джэныкьюомашопс тикъюшхэмээ тызэпэлчьеу, тызэфэзэшэу, ау тызэшыгъупшагы фэдэу ты-

къюштось, аци сиргушо. Хэкужым къэгъэзжын гүпшисэр Тыркуем анах зыщижъотыгэ 70-рэ ильсхэр арыгъэтихэку тыкъимыфэжынмэ, тильэпкъэгумэ такъыхэмыхажынмэ лъэпкъэу тыпсэн зэрэтымылъэккыщтыр къызыдгурь! Огтагъэр. Амали тылтыхъуштыг. Тильэпкъэгъухэм анэ къызэрэтифизырэми зыцэки ѩеч фэтшыщтыгъэп. Арышь, Советске Союзым, хэхэсым икъэгъэзжын еплыккыяа фырилэм бэ ельытыгъагъэр. Ар зэдгъэш! Эннымккыяа, тильэпкъэгъухэм алтынгъэ! Эснымккыяа амал гори къыкъокыгъэ фэдагъ. Москва радиом ара-

пышбэкэ «икъетынэу «упчэ — джэуапым» фэгэхьыгъэ упчэм гутъаплэ къэзытырэ пэгъокл кырытижьыгъэу зызэхсэхым, сэри радиом тыркубзэмкэ къэтыным сыйфэтхэнэу исхъухыагь. Саффраз, джэуапынчэе сашыгъягъэп. Дээ къулыкъур схынштыгъэти, седэүжүүн сымыльэкыгъэми, едэүгъэхэм аудиокассетэм тиратхи сырагъэдэүжүүгъ. А лъэхъянам къыдэгтээкынштыгъэ «Ямчы — Klaklo» журналыми къыхэттуу жыгъыгь.

Хэкужын къэдгээзжын фитыныгъэ зэрэтийр къызыщаолтъэ, Адыгэ хэкуми игъэкотьгъэу игууь къызыщашигъэ къетынър Жэнэ Нэфсэт сэ сцэкэ къылого тъэ орэдымкэ къаухыхжыгъагъ: «Къэрэухэр» зыфиорэмкэ.

Пльиштагъ, пкант!эр къыстыри-
клагъ... Сеплтыжыгъ кассетэм,
къытезгъази, джыри сеплты-
жыгъ. «Ным игумэк!» итхын
зысэухым, нэфшягъо хуугъагъэ,
сисыхат тфы хуугъэу къыгъэ-
льягъоштыгъ. «Мары, а гукъэ-

«Квэрэухэр» зығиғоремкіз. Орэдым игүштіләхәр зытхыгъе Мәшбәшіл Исхъакы, орэдышшор къыххәзыыхъе Тхъэбысым Умар и орэдир шүлтэгъу орэдэу зәратхыгъэм щеч хәльәпщын. Ау тә, хәхәсхәмкі, хәхәс адигәү хәкур зиппапләхәмкі, зигугыапләхәмкіз хәкурысымрә хәхәсымрә язәфәззәц къизылотыкыбыла воштыгъ в. «Мары, а түкъ кыжып къызыстыкъырәми сыйхатым нәвшъягъо тфыр къегъельга». Елбәтәу тыркубәзекі зэссыздәкылыгъ. А лъехъаным Тыркуем къыщыдәкыштыгъе журналыми къыщыхәтүтыгъ гъэтхапэм и 8-м төфәү, бзыльтығырхәм я Дунәе мафә фәгъехъыгъе.

рэ, аар гучіэм лъызыгъээсүрэ орэдэу зэхэтшэгьагь. «Щэбзэшэ папціеу, ау шъурэхъатэу / Къыблэ лъэныкъом тамэр кішьоощы / , Шъуиорэд лъагэ чыльтэр къылэ- Мурэтэ Чэпае идрамэу «Ным игумэкт» щыщ мы пычыгъом игүштиэмэ klyachэ ахэмьтэу, ахэр гум лъымыэсүхэу хэт къылон ылъэкын?! Ау а гүшь-

Іэхэр Нэфсэт кызыжэдэкырэм, гүшүйэхэм нахь kуяч! Э зэрэгтөйрэм, уипкынэ-лынэ нахь зэрэапкырыхъэрэм хэт къемыуцол! Загъорэ сегупшысэү къыхэкы: «Ащ къеджэгъагъэр мы Нэфсэтыгъэмэ, нэфшъагъо нэс сыйсыныя, зэдзэктигъэр гъэтхапэм и 8-м бзыльфыгъэхэм я Дунэе мафэ төфэу журналым къыхэссытуныя... Мары джыри, тишъольыр щыпсэухэрэри зэрэхтхэу, эзо зэпымыухэм тахэтзэ заом имеш! лыгъэ зэрэдунаеу зэльиштэним ишинаагьо къытшхъащууцагъеба?! Мы лъехъенэ хыльтээм, «Ным игумэк!» хети ежь ыбзэк! илъэпкь и Жэнэ Нэфсэт ымаекъкэ зэхядгъэхынм иго шылыкъеба... Ащ заом

якъупшъхъэхэр зыштэжыгъэз чыгур тэбгынэ. / Зичыгу зыбыгы нэрэм сыйд къыфэнэжыгъ! Ипхъахь-итэкъо дунаим икъералыгъуабэмэ ашыпсэурэ адига-би къеколлэгъагь Дунэе Адыгэ Хасэм изэфэс, Адыгэ фестива-лын. Ада уятэжымэ егъэзыгъэ-кэ хэкур зэрарагьэбгынагъэм хэкунчээ уишыгъэу а гущылэхэм, аш къеджэрэ Жэнэ Нэф-сэт ымакъэ уамыгъэтхыон пльэ-кыныя?.. Узэрэхэкунчэм итхъа-мыклагьо нахь зэхэвшэнба?.. Уизэхаш!э уильэпкъэгъухэм зэральбыгъээсыщым нахь уде-гуленба?.. Хэкум къызэрэбгъэ-зэжыыщым иамалхэм нахь уалыыхъунба?.. Къызэдэбгъэ-зэжыгъэ уичыгужь нахь уфе-шыипкъенба?.. Ылшээкэ къызэ-рэслугъэм фэд, Къуекъом игу-щылэмэ узэллызыштерэ куячээ ахэмийльэу хэт къылон ыльэкын? Ау а гущылэхэр ипрограммэ хи-гъэуцоныр зыгу къэкырэ режис-серым артисткэмэ Нэфсэт къызэ-рахихырэми мэхъянэ горэ илэба?..

Жэнэ Нэфсэт апэу Тыркуер ары зышыслэгтүгъагьэр. 1991-рэ ильэс, ятанэрэ маз. Тыркуем икъэлэ зэфшэшхъяфхэм концертхэр къащитыгъагь. Сэ Анкара сышедэүнүм, щызэхэсхүнүм пае сыхатих гьогу къэсклигъагь. Мэklагьэп сэц фэдэу къэлэ чыжьэмэ къарыкыгъагьери. Кіэгъожыгын къахэкын гъэп. Хэхэс адыгэхэмкэ тигуухэр къылэтыгь, тигъэгушуагь, хэкумкэ къаплъэхэрэм япчьягъэхигъэхуагь...

ХЭКУМ КЪЫЗЫСЭГЪЭЗЭЖЫМ

Хэкужьым къэдгъээжсын фитыныгъэ зэрэти-
лэр къызыщаIогъэ, Адыгэ хэкуми игъэкIотыгъэу
игугуу къызыщаIыгъэ къэтыныр Жэнэ Нэфсэт
сэ сцIэкIе къыIогъэ орэдымкIэ къаухыжсыгъагь:
«Къэрэухэр» зыфиIорэмкIэ.

пэуцужырыэм ягчыагъэ къахигъэхъонба, aklyachiэ ыгъэлтэшынба... Адэ Жэнэ Нэфсэт, Кыуекъо Налбый илэдэкъэкъэкл «Ным» къеджэу зызэхэпхырэм, зыгльетгүрэм... 1993-рэ ильээсир арыащ апэдэдэу сзыzedэу гъагъяэр, Дунээ Адыгэ Хасэм иятлонэрэ зэфэс даклоу зэхацгъэльэ Адыгэ фестивалэу Мыекъуапэ щыре-клоокыгъэм стадионым имыза-кьоу, зэрэкъяланэу къызэпигийэдже-жыгъяагь. Ятлонэрэу Адыгэ къэ-ралыгъом, хэкум къэзсыгъэзэжыгъяэхэм «Шүкъеблэгъэжь» зы-щарилогъэ апэрэ «Фэсыжъапши» пчыхъэзэхахьэм сышедэу гъагъя: / «А сичыгу, тыкъэппльфыгь. Тыпплугь, тыблэжыгь. / Тым фэдэу тыодэу гъу, / Ным фэ-дэу шу утлэгъу! / А ситхь, тинэпсырэ типкъяентэ щуугъэрэ / Зыхэткүхъагъяэ, тишъаомэ аль зыщычыагъяу, / Тянэ-тятэмэ

Нэфсэт зыхэт пъесэхэми мы-
маклэу сяплыгь. Сыд фэдерэ-
роли ар къифамыльфыгъэр
шошьхыгууаеу къышыгь. Титха-
клохэм, тиусаклохэм ятхыгъэхэм
къызяджэрэм, гучлэм нэсү. Ма-
ры «тильэпкын игъонэмый хъу-
гъэ итхыдэуатэ», Кіэрэшэ Тем-
бот иныбжь ильэсишь зэрэхьу-
гъэр зышыхэдгъэунэфыкыгъэ
мэфэкл зэхахьеми а зыр арыба-
тхэклошом епэсигъэу посүүтшы-
гъэр?! Тембот къылеклекыгъэм
а зыр арыба адыгабзэклэ, ны-
дэлфыбызэклэ къяджагъэр?!

Ау гъунэ зымыэ зи зэрэшь-
мыэм фэдэу, сценэм орэдьоу
утетынами гъунэ горэ ил. Анахь
цэвэрлиоми, анахь izaэмии а гъа-
шшэр eухы. Арэу щитми, Нэфсэт
фэдэу бзэпс (талант) зэфшэш-
хяафхэр зыхэльтмэ утыгур аукьо-
дыеу абгынэрэп. Зэрамыгынэ-
рэри тинасып, лъэпкыям инасып.

Мары шъуеплъырэба Адыгэ телевидением икъетынэу Жэнэ Нэфсэт зэхигъяуцу, зэрищэрэм, «Шы шъутэльэгъу, шъутыгъу-пшэрэп» зыфиорэм? Тильэпкъ ижъуагъохэу тхэмэтыжъхэм — ар Клэрэцэ Тембот, ар Хъаткъо Ахъмэд, ар Пэрэныкъо Мурат, ар Жэнэ Кырымыз, ар Тхьабысым Умар, ар Клубэ Щэбан, ар Нэхэе Руслан, ар Бэй Нурбый, ар Ехулье Сэфэр... — лъэпкъыр опсэуфэ дэпсэущтхэм, апсэ лъэпкъыпсэм изы Ӏахъ хъугъахэхэм къазыцьтегущыэрэ къетыным. Къетыныр ыгу къызэрэлкыгъэмкэ сызеупчым, Нэфсэт мары къыуагъэр: «Апэрэмкэ, а пстэури шүддээ сэльэгъух. Ахэм язи сцыгъупшэрэп. Дахэу тызэхэтыгъ, тызэгурлыгъ, лъэпкъым тыфэгумэкыгъ. Нахыжъхэм нахыкъиэхэмкэ тыкъаухъумагъ. Сызгъэгушуагъэхэр, гьогупэ сэзыгъельэгъуагъэхэр ахэт. Мышишэфыр сэ къетыныр сымышыгъагъеми, ахэр лъэпкъым ие шыыпкъэ зэрэхуагъахэхэр ары. Ори къызэрэлпүагъеу, «ахэм апсэ лъэпкъыпсэм изы Ӏахъ хъугъахэ». Ау сэри сыфэягъ зэрэссымыгъупшэхэрэр къэслонэу... Сыфэягъ сэри шы зэрэсльэгъухэрэм джыри зэ къэзгъетхъынэу... Сыфэягъ зигъашэ, зиэшлагъэхэр щысэтхыпэ тфэхъун цыфхэр зэрэтишэхэр ныбжыкъиэмэ альтыгъэлсэйнэу... Тиньбжыкъиэхэр, нахь игъэкотыгъэ къетынхэм, кандидатскэхэм, докторскэхэм аклэзгъэхъопсынхэу...».

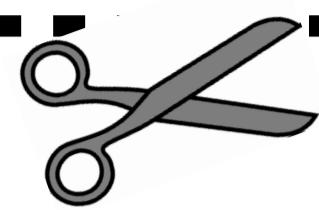
Етлани къэтыным тиорэда шу уимыгъэльэгъурер, туусе идэхагъа къыплымыгъэлэсирер! Тиусаклохэм, титхаклохэм, тиорэдусхэм ягъашла узыхимыгъапльэрэр! Къэтыным лъэпкыым фэпсэугъеу, лъэпкыыр зыгъэдхагъэхэр зэрэшымыгъупшэцтхэр типкыныэ-лынэмэ къахепшэба?.. Дэхагъэм, шүгъэм, лъэпкыым, цыфыгъэм тифэлэжьэнэу тэушъэба?..

Ары, пүнүгъэм, лъэпкъ шулъэгъум, тыбзэ, тиусэ, тиорэд къыткэхъухъэрэмэ шу альэгъуным, лъэпкъ гъашэр къытфэзыгъэдэхагъэу, къытфэзыуухъумагъэхэм, лъэпкъ гъашэр лъызыгъэктотшт кіэн къытфэзыгъенагъехэм гульытэ афешыным ылъэныкъок! э бэ къетыным зэшүихырэр. Ау, гукъау нахь мышлэми, къетыныр зылеклекырэр, ылъегъун зымылъэкырэр маклэп. Арышь, къетынхэр видеокассетэхэм атетхагъэу унэхэм арылын, еджап! эхэм ачлэльын, хэхэс тильэпкъэгъумэ алеклекъехъэгъэн фаеу тэлпьитэ.

Хэлээ бээпсүм гультьи, Жэнэ Нэфсэт «Шу шүтгэлтэгь, шүтгэлтэгь» зыцээ къэтыныр зэхицэн амал къезытгээ тителевидение «тхъяугээпсэу» етээ.

«шүү шыгытэлъегү, шыгытсыг бү-
пшэрэп» зыцэ къэтынными къэ-
ралыгъо шүхъафтыныр къы-
лэжыыгъахэу къытшюшь...

МЭШФЭШЛУ Нэдждэт.

Адыгэ къэIуакIэхэр

КъэкIыхэрэр

Растения

Пажитник — чат, чэтэлапшъэ, джатэ, джатэлэпшэ (каб.), къуэнджын (бесл.)

Папоротник мужской — енэб, мэзбэй, енэбы (шапс.), мэзбэй, ныбэузын (черк.)

Паслен сладкогоркий — чэтгъялэ, джэдгъялэ (каб.)

Паслен черный — чэтхурсанэ, джэдхурсанэ, джэдхусанэ, хъурсанэ (каб.)

Пастернак посевной — гыныф, гыныху (каб.)

Пастушья сумка — ащэмыхъэ, ашэмыхъэ, хъэндыркуальэ (каб.)

Пеницилл корковидный — гъуэта (каб.)

Первоцвет — шейтланльякъуэ (каб.)

Перекати-поле — тэтэркон
Перец однолетний — щыбжый, шыбжий (каб.)

Перец черный — шхъэшьбжый, бурш (каб.)

Персик обыкновенный — къыцэ, хъирцэ, бжыхъэкъыц, къыцей,

хъирцэчыг, бжыхъэкъыцэ (бесл., черк.), къыцэжыч (черк.), шэфталь, шэфтальбацэ (каб.)

Петрушка огородная — къоны, къуэн (черк.)

Петрушка посевная — къоны, къуэн (черк.)

Пижма обыкновенная — губгъоуцшхъэгъожь, губгъуэудзхъэгъэжь (каб.)

Пион тонколистный — напэлэ (черк.)

Пихта — псэи, псей (каб.)

Платан — тфыш, тхушэ (каб.)

Платан восточный — тхушэдеяфэ (каб.)

Плаун — кхъуакIэштырыпш (черк.)

Плющ — шломый, шлэмий

Повилика — йэлъын, алмэстышхъэц, дэжай, йэлъын (каб.), лъэнтхъуйшхъэу (черк.), лъэхъий (м.-каб.)

Подбел — хъэндрэхуашэ (черк.)

Подбел лекарственный — хъэндрэхуаштхъэмпэ (черк.)

Подберезовик — пчэйчэгърыкI

Подмаренник — чыбыиф, щыбыиху (черк.)

Подорожник — шорэйтхъап, фларий (каб.)

Подорожник большой — улэгъэтхъап, хъабзэгупэ, шыгъэчъэтхъап, лыкIеуц, фларийтхъэпэ (черк.), хъебзэгү, улэгъэтхъэпэ (каб.)

Подорожник средний — чэмбэзгу, жэмбэзгу (каб.)

Подснежник — ажэгъуэмэ (каб.), хъэгъуцлацэ, хъэгъуцлацэ (бесл.)

Подсолнечник обыкновенный

— тыгъэгъазэ, дыгъэгъазэ (черк., бесл.), семышкэ (черк.), сэхуран (каб.)

Полба — гъэтхэш, тазэ, гъасэ, гъашэ (каб.)

Полевая рябинка — губгъуэудзхъэгъуэжь (каб.)

Полевица — пхъапхъэдах, пхъапхъэдах (черк.)

Полынь — бжыдзэгъялI, уцдыдж, хъунгъалэ (каб.)

Полынь горькая — мыстхъомыл, уцдыджыбз

Полынь обыкновенная — хъунэгъэлIеуц, уцдыджыху

Помидор — пэлъэджан, бэдрэжан (каб.), пэлтэрэжан (черк.)

Порезник закавказский — вэнгъуэ (каб.)

Чэтыр, цыгъор, мэзатакъэр

Пшиыс

Еомэ-еомэ зэраломэ зэралотэжъэу чэтыр, цыгъор, мэзатакъэр алоу зэдышылаагъэх. Зы мафэ горэм чэтым коцыцэ горэ къыгъоти, лъэшэу ашк Iэгушлоу «къурт-къурт» ылоу адэр игүсэхэм яджагь:

— Коцыцэ къэзгъотыгь, коцыцэ къэзгъотыгь! Джы ар тхъаджын фае. Хэта коцыцэр шхъалым шьуиту язэу зыхыштыр?

— Сэрэп, — ыуагь цыгъо цыклум.

— Сэрэп, — ыуагь мэзатакъэми. Сыдэу ышын, зыми ымыхынэу зэхъум, ежь ышхъэкэ чэтым коцыцэр шхъалым ыхыгь, къари-гъэхъаджыгь.

— Хэта шьуиту язэу джы хъаджыгъэр зыхыштыр? — ыуагь чэтим цыкIур игүсээм яупчыгь.

— Сэрэп, — ыуагь цыгъо цыклум.

— Сэрэп, — ыуагь мэзатакъэми. — Хъунба адэр, ари дэгъу.

Хъаджыгъэр чэтим къыхыжьгь.

— Хэта адэр джы шьуиту язэу тхъацур зывшэштыр? — ыуагь чэтим яупчыгь.

— Сэрэп, — ыуагь цыгъо цыклум.

— Сэрэп, — ыуагь мэзатакъэми. Тхъацури чэтим ыгъэлпльигь.

— Хэта адэр джы шьуиту язэу хъалыгъур зыгъэжъэштыр? — ыуагь чэтим яупчыгь.

— Сэрэп, — ыуагь цыгъо цыклум.

— Сэрэп, — ыуагь мэзатакъэми. Хъалыгъури чэтим ыгъэжъагь.

Хъалыгъури дэгъу дэдэ, бзыуцыфын фэдэу, шъабэу хъакум къырихъыжын Iанэм тырильхъагь ыкли яупчыгь:

— Хэта адэр хъалыгъур зышхыштыр?

— Сэры, — ыуагь цыгъо цыклум ыкли гузажъозэ Iанэм къыкIэртысхъагь.

— Сэры, — ыуагь мэзатакъэм Iанэм псынкIеу зыкыпидзагь.

Адыгейм хэгъэгу клоцI ЙофхэмкIэ и Министерствэ къеты

Зэнэкъокъур рагъэжъагъ

УФ-м хэгъэгу клоцI ЙофхэмкIэ и Министерствэ ильэс къес зэхищэрэ Урысые зэнэкъокъоу «Народный участковый» зыфиорэр Іоныгъом и 11-м рагъэжъагъ.

Цыфхэм полицием цыхъэу фашырэм хэгъэхъо-
тъенным, мы куулыкъум имехъанэ зыкъегъээтэгъэнэм
ыкъи полицием иучасткове уполномоченхэм яоф-
шэн обществэм ептыкIэ тэрэз фыриэнэм ар фы-
тегъепсыхъагъ.

Онлайн шыкIэм тетэу агу рихыре куулыкъушIэхэм
амакъе фатын алъекIыщт, ащ изэфхыссыжъхэм
адиштэу едзыгъо пэпчь теклоныгъэр къидээхыгъэхэр
къэнэфштых.

Апэр едзыгъор районхэм ащикишт. Адыгейм
шыпсэухэрэри мы яофхабзэм хэлэжъэнх, агу ри-
хыре куулыкъушIэм дырагъэштэн амал ялшт. Зэнэ-
къокъум хэлажъэхэрэм афэгъэхыгъэ къебар АР-м
хэгъэгу клоцI ЙофхэмкIэ и Министерствэ иофициальнэ
сайт къыргаэхъащт. 2020-рэ ильэсэм Іоныгъом и
11-м Ѣшгэжъяау и 20-м нэс апэр едзыгъор клощт,
онлайн шыкIэм тетэу цыфхэм амакъе атишт.

Республикэ мэхъанэ зиэ ятонэрэ уцуугъор чъэп-
огум и 7-м Ѣшублагъеу и 16-м нэс рагъеклохъищт.
Ащ теклоныгъэр къыщыдэхырхэм Адыгейр ящэнэрэ
федеральнаа едзыгъом къыщигъэлэгъошт.

Полицием иучастковэ уполномоченх и Мафэ
ехуулэу теклоныгъэр ыкъи хагъунэфыкъирэ чыпIэхэр
зыфагъешшошагъэхэм зэхэшаклохэр афэгушоштых,
шүхъафтыхнхэр афашиштых.

Цыфхэм яеплъыкIэ зэрагъэшIэшт

Полицием иоофшIэн зэрээхищэрэм
уасэу фашырэм фэгъэхыгъэ социо-
логическэ ушэтынхэр республикэм
щизэхашшт.

Ильэсэу тызыхэтим ионыгъо мазэ шольтырэм
имуниципалитетхэм зэкIами мы яофхабзэр ащи-
кишт.

УпчIэжъэгъу ашишт цыфхэр аныбжыкIэ зэтекы-
штых, шъэф шыкIэм тетэу ар клощт. Куулыкъум
иоофшIэн нахышшоу зэхищэнымкIэ, цыхъэу къыфашы-
рэм хэгъэхъогъэнымкIэ ушэтынхэм язэфхыссыжъхэр
агъэфедштых.

Унэгъуи 130-рэ аупльэкIугъ

Адыгейм хэгъэгу клоцI ЙофхэмкIэ и
Министерствэ зэхищэгъэ оперативнэ-
пшэшорыгъэшь яофхабзэм «Подросток —
школа» зыфиорэм иапэрэ
едзыгъо изэфхыссыжъхэр ашыгъэх.

Зыныбжь имыкъугъэхэм зи амышIэу урамын тэ-
митынхэм, зипшъэрлыхэр зымыгъэцкIэрэ ны-тыхэр
къыхэгъэшшыгъэнхэм мыр фытегъэпсыхъагъ.

Анахъэу анаэ зытыргаэтыгъэхэр зыныбжь имы-
къугъэ Iэтахъохэу учетым хэхэр ары. Ахэм зэкIами
зэдэгүүшшыгъэхэр адашыгъэх. Яофхабзэм къидыхэ-
ллытагъэу зэгурьоныгъэ зэрмынгъу 130-рэ
хэбзэхъумаклохэм аупльэкIугъ. Iэтахъохэм яыгынкIэ
ыкъи япункIэ зипшъэрлыхэр тэрэзэу зымыгъэцкIэрэ
ны-ты 32-мэ административнэ пшъэдэкIыжь арагъэ-
хыгъ. Зыныбжь имыкъугъэ нэбгыри 10 ыкъи унэ-
гүйтүү учетым хагъэуцугъэх.

Гъогогъу 20-м ехъурэ...

Хэбзэнчъэу наркотикхэр къезыгъэкло-
кыхэрэм ыкъи зыгъэфедэхэрэм апэ-
шүекIогъэнэр хэбзэхъумаклохэм
япшъэриль шхъал.

Ащ епхыгъэ оперативнэ-пшэшорыгъэшь яофхабзэ-
хэр зэхашх, хэбзэгъэуцугъэр зыукъохэрэр къыха-
гъэшх, пшъэдэкIыжь арагъэхы. Мы ильэсэм иши-
шхъэуээ мээз закъо наркотикхэм альэнхыкъокIэ хэбзэ-
гъэуцугъэр гъогогъу 20-м ехъурэ аукъуагъэу къыха-
гъэшх.

Мыекъуапэ Ѣшпсэурэ ильэс 49-рэ зыныбжь хууль-
фытъэм ѢшэныкъокIэ полицием иоофшIэнхэм упльэ-
күнхэр зэхашагъэх. Ащ ипсэупIэ къызалыхъум,
грамм 5 фэдиз зыщечирэ наркотик зыхэлл пкы-
гъоу «мифедрон» зыфиорэр къыргаотагъ. Ар шхъаф-
шхъафэу гошыгъагъэ, ыщэнхм фигъэхъазыгъагъ.

Джащ фэдэу республикэм икъэлэ шхъалэ дэс
ильэс 32-рэ зыныбжь бзыльфытъэм хэбзэхъумаклохэм
анаэ тырадзагъ. ЗэрагъэунэфыгъэмкIэ, Мыекъуапэ
ирайон цыкIухэм ащищым гъэбылтырэ чыпIэ щиши-
гъэу наркотикхэр ыщэнх гүхэл илагъ.

Мы хуугъэ-шэгытIум япхыгъэу хэбзэхъумаклохэм
уголовнэ яофхэр къызэуахыгъэх. БзэджэшIагъэ зе-
зыхъагъэу зэгуцафхэрэр къаубытыгъэх, ахэм лажьэ
ялэу загъэунэфыкIэ, ильэс 20-м нэс хапс къахын
алъекIыщт.

Сабийхэм шъуафэсакъ

Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ахэт
шхъангъупчэхэм сабийхэр къарыз-
хэу ильэс къес хуугъэ-шIагъэхэр къэ-
ралыгъом Ѣагъэунэфых.

Мыщ фэдэ тхъамыкIагъо шъухэмыфэнэм пае са-
быхэм шъуафэсакъ, шапхъэу ѢшIагъэр жуугъэцакIэх.

Шхъангъупчэхэр зэхуулагъэхэу къашумыгъян. Ар
тэрэзэу мыхъумагъэм, мыгъэлтигэхэе хбумэ, мос-
китнэ хагъэу Ѣшуульхагъэр Ѣшнагъо мэхъу, сыда
помэ сабий цыкIум пэрьоху ыльэгъурэп, хагъэх
зытыргаэкIэ, ащ игъусэу эфхын ыльэкIыщт. КIэлэ-
цыкIур изакъоу, зи лъымыплээу къэшумыгъян,
шхъангъупчэхэм дэжэ Ѣшшумыгъэджэгү. Мебельр
шхъангъупчэхэм пэблагъэу Ѣшумыгъэуцу, сыда помэ
сабий ар къызфигъэфедэни, шхъангъупчэшхъэм
дэвшэн ыльэкIыщт. Унэм кIэлэцыкIу исмэ шхъан-
гъупчэхэр ежкугъетызэ Ѣушшымэ нахышшт.

Хъугъэ-шIэгъи 5 агъэунэфыгъ

Ешъуагъэу автомобилыр зезыфэхэ-
рэм арагъэхыирэ пшъэдэкIыжьыр
нахь агъэлъэшыгъ нахь мышIэми,
ахэм япчагъэ непи макIэ.

Адыгейм и Къэралыгъо автоинспекции икъулыкъу-
шэхэм мы лъэнхьом мэхъанэшко раты, ешъуагъэу
рулим кIэрытIысхъэхэрэр къыхагъэшх. Автомоби-
лым имызакъоу, мототранспортыр зезыфэхэрэри
ешъуагъэхэу къаубытых. 2020-рэ ильэсэм мышI эпхы-
гъэ хуугъэ-шIэгъи 5 республикэм Ѣагъэунэфыгъ.

Шхъуагъэхэм ильэс 2-м нэс хапс къахын алъ-
екIыщт. Арышь, сакынгыгъ къызхэжъуагъ, ешъогъэ
водителым ежэ имызакъоу, гъогум къыдьыт Ѣифими
искаунгыгъ эзшигъэкъон, ишшэнгыгъ эзпиутын зэ-
рильэкIыщтыр зыщшумыгъэгъупш.

**НэкIубгъор зыгъэхъазыгъэгъэр
ТХЬАРКЬОХЬО Адам.**

Европэм изэлукігъухэр

Криштиану Роналду апэ ишьыщт

Хэгъэгүхэм яхэшыпыкыгъэ командэхэр Европэм футболынкээ щизэнэкъокъух. Пэшорыгъэшь зэлукігъухэр купхэм ашэклох.

Урысыем иешлаклохэр Сербииэр Венгрииэр атеклыагъэх, купым аперэ чынпэр щаигыг.

Зэлукігъухэм ашыщхэм якізуххэр зэтэгъапшэх

Испаниер – Украинар – 4:0, Франциер – Хорватиер – 4:2, Даниер – Англиер – 0:0, Швециер – Португалиер – 0:2, Бельгиер – Исландиер – 5:1, Кипр – Азербайджан – 0:1, Армениер – Эстониер – 2:0.

Португалиер Швецием зыдешлээм, Криштиану Роналду тогтогоогою къэлапчъэм зэлугаор дидзагь. Португалием ихэшыпыкыгъэ командэ К. Роналду щешлээ, ильэс пчыагъэ хъугъэу тегъэгушо. Гъогъуи 101-рэ къэлапчъэм зэлугаор зэрэдидзагъэр спортышном щагъашлаагь. Дунэе рекордыр 109-рэ мэхъу.

Мэшэлах. Криштиану Роналду ухазырынгъэ дэгъу ил.

Къэлапчъэм зэлугаор джыри бэрэ дидзэнэу, дунэе рекордыр ыгъэу-мурад юшыгъ.

Спортсмен цэрылом игухэлхэр къыдэхъущтхэу тэгүгъэ.

Месси къыгъээжыгъ

Лионель Месси «Барселонэм» хэккыжыщтэу къылогояа. Зэльашэрэ ешлакло икірэйкэу егушигасагь, ильэс 17 хъугъэу «Барселонэм» зэрэхтэйр къыдилыти, клубын щешлэнэу къыгъээжэжыгъ.

Р. Мырзэр «Урал» щешлэшт

Къэбэртэе-Бэлькъарым щаплыгъе Мырзэ Резуан Ленинград хэкум икомандэ хэтэу Урысыем и Кубок къыдихыгъ. «Арсенал», нэмийхэм ашешлаагь, Урысыем ихэшыпыкыгъэ командэрагъэблэгээ къыхэгъыгъ. Аужирэ ильэс «Спартак» Москва щешлаагь. «Спартак» итренерхэр зэблажээ.

Хъугъэх, Р. Мырзэми командэу зыхэхтэйр зэблихъун фаеу хъугъэ. «Урал» Екатеринбург щешлэнэу гухэль ил.

Ишыклагъэр — теклонигъитиу

Урысыем футболынкээ ихэшыпыкыгъэ ныбжыкылэ командэ Европэм изэлукігъухэм ахэлажээ.

Польшэм иешлаклохэр 1:0-у. Урысыем къыткеуагъэх, купым аперэ чынпэр къыцыдээзыхъиштэр къэшлэгъуа хъугъэ.

Европэм икіэух зэнэкъокъухэу 2021-рэ ильэсэм Венгрииэр Словенииэр ашыкшохтэм Урысыер хэлэжээнэм фэшлэгээ Эстониэр зэлукігъухэр къашуихынхэ фае.

Урысыем очко 17, Польшэм — 16, Болгарием 8 ял.

Футбол

АДЫГЭКЬАЛЭ КЪАХЭШТЫ

Адыгэ Республикаем футболынкээ изэнэкъокъу хэлэжээрэ командэхэм я 2-рэ зэлукігъухэр ялагъэх.

Ешлэгъухэм якізуххэр

Купэу «Къокыпэм» хэтхэм язэлукігъухэр зэтэгъапшэх. «Герта» Ханскэр – «Арсенал» Мыекъуапэ – 0:4, «Кошхабл» Кошхэблэ район – СШОР Мыекъуапэ – 2:2.

КъохъапIэр

«Красногвардейск» Красногвардейскэ район – «Асбир» Адыгэкъал – 2:6, «Пкашь» Туцожь район – «Зэкъошныгъ-2» Мыекъуапэ – 1:2.

Я 3-рэ зэлукігъухэр

«Асбир» – «Зэкъошныгъ-2» – 3:2, «Красногвардейск» – «Пкашь» – 2:7. Купхэм аперэ чынпэрэхэр къащидээзыхъхэрээр къэх зэлукігъухэм ашызэнэкъокъущтых, медальхэм афбэнэштых.

Адыгейим и Кубок

Шэнышу зэрэхъугъэу, Адыгэ Республикаем и Мафэ фэгъэхыгъэу Кубокым икъыдэхын фэгъэхыгъэ ешлэгъухэр ильэс къэс Республикаем щизэхаштэх.

Адыгейим футболынкээ и Федерации ипащэу Николай Походенкэм къызэрэтиуагъэу, Кубокым икъыдэхын хэлэжээштхэм зэлукігъухэр шэхэу аублэштых. Джырэ уаххэе зэхэшэн Йоғыгъохэр Федерациим егъэцаклэх.

Атлетикэ онтэгъур

ЗЭНЭКЪОКЪУХЭМ ЗАФАГЬЭХЬАЗЫРЫ

Адыгэ Республикаем атлетикэ онтэгъумкээ испорт еджапIэр Чыржын Мухъарбый ыцэ зыхырэм зыщызыгъасэхэрээр Урысыем, Европэм язэнэкъокъухэм ахэлэжээнхэу аужыре улъякунхэр аклух.

Урысыем изэнэкъокъухэм медальхэр къащизыхыгъэ Елизавета Толмачевар Шъячэ Ѣылэу гъеджэн-зыгъэсэн зэхахъэхэм илэпэлэсэнгъэ ашыхигъэхъуагь.

Хэгъэгум иныбжыкылэхэм язэнэкъокъу дышээр къыцыхыгъэ наарт шыаоу Дзэсэжь Аспълан Кошхаблэ Ѣашлугъ. Урысыем ихэшыпыкыгъэ ныбжыкылэ командарагъэблэгъагь. Къоджэ батырыр спортышном Ѣашлугъ. Къалэу Чехов гъеджэн-зыгъэсэн зэхахъэу Ѣылэу гъеджэн-зыгъэсэнгъэ ашыхигъэхъуагь.

Урысыем ихэшыпыкыгъэ ныбжыкылэ команда зэфэшхъафхэм

ахэтхэу Артем Горловым, Давид Саядян, Щашлэ Рустам, Димитрий Шмариньм Кисловодскэ Ѣылэу гъеджэн-зыгъэсэнгъэ ашыхигъэхъуагь.

Спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу, тренерэу Сиху Аслын тиспортысменхэм ягъусэу гъеджэн-зыгъэсэнгъэ ашыхигъэхъуагь. Шэклогъу мазым Елизавета Толмачевар, Давид Саядян, Щашлэ Рустам, Димитрий Шмариньм, Артем Головиньм Урысыем ихэшыпыкыгъэ ныбжыкылэ командарагъэблэгъагь. Къоджэ батырыр спортышном Ѣашлугъ. Къалэу Чехов гъеджэн-зыгъэсэн зэхахъэу Ѣылэу гъеджэн-зыгъэсэнгъэ ашыхигъэхъуагь.

Адыгэ Республикаем атлетикэ

онтэгъумкээ испорт еджапIэр Чыржын Мухъарбый ыцэ зыхырэм ипащэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Сиху Рэмэзан тызэрэтиуагъэу, егъэдэжэн-зыгъэсэн тиспортысменхэм яшшагъэкэ тиспортысменхэм хэпшыкылэу якулайныгъэ хагъэхъуагь.

Ясэнаущыгъэ къызэрэуахынхэм къэх къуачлэмрэ хъылъэм икъээтийнкээ амалэу ялэхэмрэ нахь зэдиштэхэу агъэцаклэх хъугъэх. Тиньбжыкылэхэм медальхэр къащидэхъу тагъэгъуагь. Москва хэкум икъалэу Чехов къэх егъэдэжэн-зыгъэсэн зэлукігъухэр Ѣылэу гъеджэн-зыгъэсэнгъэ ашыхигъэхъуагь. Ашыгъэхъафхэм Урысыем, Европэм ашыкшохтых.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Зэхээшагъэр
ыкыдээзыгъэ
гъэкырэр:
Адыгэ Республикаем
льэпкэ Йоғхэмкээ,
Икыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкээ-
гъухэм адьярэ зэхын-
ыгъэхэмкээ ыкыдээ-
зыгъэхъафтуу
иамалхэмкээ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шиэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кээ
заджэхэр тхъапхэу
зипчагъэжээ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээу, шрифтър
12-м нахи цыкунуу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэлукігъэжээхъа.
E-mail: adygoevoice@
mail.ru

Зыщаушыгъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Йоғхэмкээ, тел-
радиокъэтын-
хэмкээ ыкыдээзыгъэ
иамалхэмкээ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чынпэ гъэйоры-
шапI, зэраушыгъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыгъятыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкі
пчыагъэр
4545
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1670

Хэутынхэм зыщаушыгъятыгъэр
Сыхбатыр
18.00
Зыщаушыгъятыгъэр
Сыхбатыр
18.00

Редактор
шхъаIэр
Дэрбэ
Т. И.

ПшэдэкIыж
зыхырэ
секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.